

Handläggare: Marianne Jonsson
Telefon: 08-508 29 000

Till
Kommunstyrelsens ekonomiutskott

Finansiell månadsrapport för augusti 2011

Stadsledningskontorets förslag till beslut

Kommunstyrelsens ekonomiutskott beslutar följande

Den finansiella månadsrapporten för augusti 2011 godkänns

Gunnar Björkman
Biträdande stadsdirektör

Anna Håkansson
Finanschef

Finansiell månadsrapport för augusti 2011

Kommunkoncernen Stockholms stad

Sammanfattning

Den finansiella månadsrapporten beskriver kommunkoncernen Stockholms stads finansiella ställning. Rapporten följer upp ramar och finansiella risklimiters fastslagna i finanspolicy.

Överblick över den finansiella ställningen samt ramar och limiters.

Sammanfattning

Kommunkoncernen	2011-08-31	2011-07-31		Limit
Finansiell nettouplåning (mnkr)	9 150	8 925	max	30 000 *
Duration (år) **	1,10	1,15		1,5±0,3
Ränteförfall inom 1 år av extern nettoportfölj **	62%	61%	max	65%
Kapitalförfall inom 1 år av extern skuldportfölj ***	67%	67%	max	65%
Betalningsberedskap (mnkr)	5 203	5 454	min	2 500
Ej säkrade valutaflöden (mnkr)	0	0	max/flöde	0,5 resp. 1
Samlat kreditvärde enligt finanspolicy	3,5	27	max	2 000
Kreditexponering enligt finanspolicy (mnkr)	11	53		
Kreditexponering enligt särskilda beslut (mnkr)****	1 699	1 695		
Stockholms stad				
Finansiella nettotillgångar (mnkr)	11 757	11 520		
Intern upplåning (mnkr)	11 348	11 209		
Intern utlåning (mnkr)	32 256	31 654		
Garantier och borgensförbindelser (mnkr)	1 134	1 134		
Utlåning, garanti och borgensförbindelser (mnkr)	33 390	32 788	max	60 000

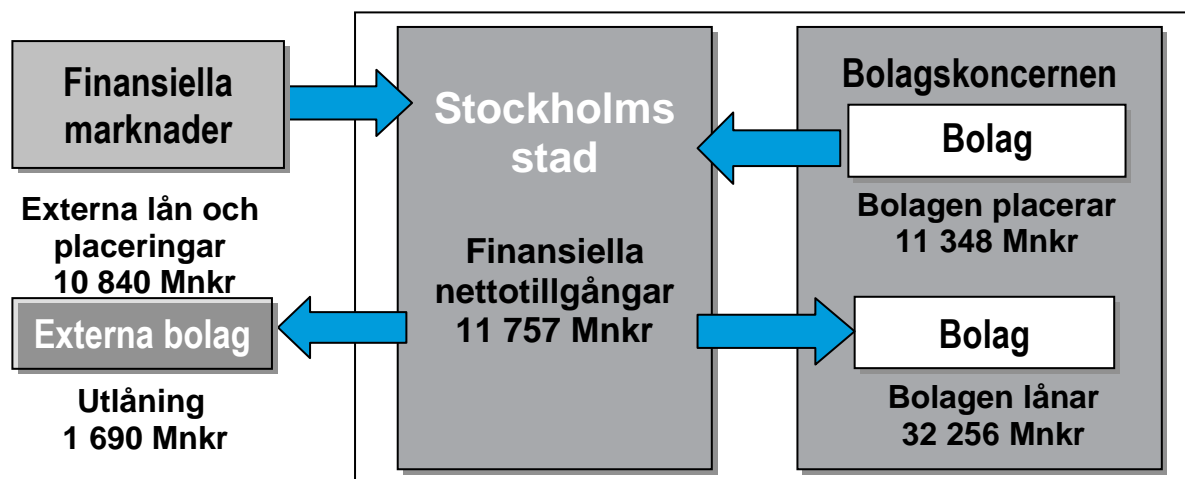
* Avser den externa upplåningen

** Se rubriken Ränterisk under Kommunkoncernen

*** Se rubriken Finansieringsrisk under Kommunkoncernen

**** Kommunkoncernen har extern utlåning till Fortum om totalt nominellt 1 667 mnkr samt övriga mindre utlåningar på ca 23 mnkr. Upplupna räntor inkluderas i kreditexponeringen.

Kommunkoncernen

Kommentar från Riskkontroll

Det föreligger inga avvikelser från fastställda finansiella ramar och risklimiters.

Kommunkoncernen

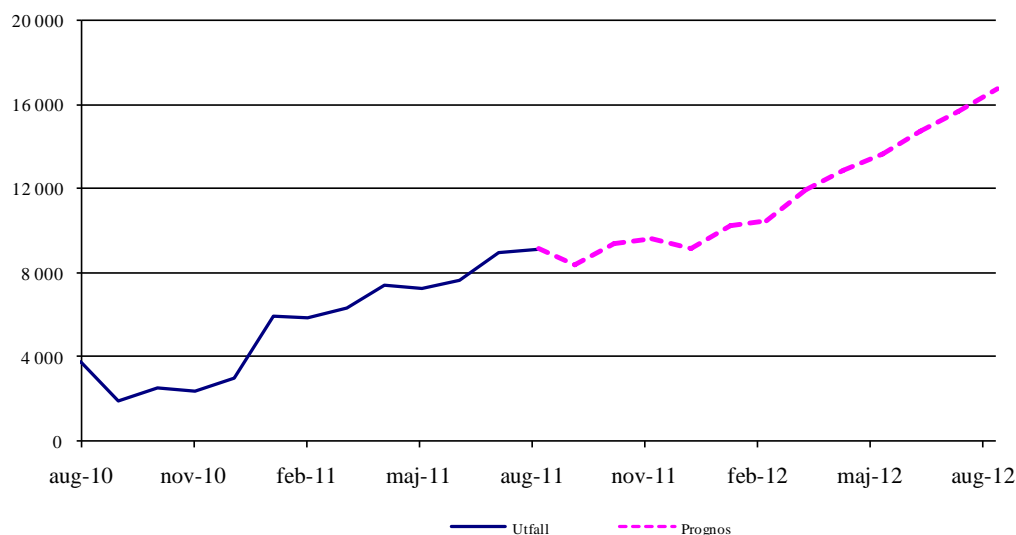
Extern nettoupplåning

Kommunkoncernens externa nettoupplåning uppgår till 9 150 mnkr. Det är en ökning med 225 mnkr sedan juli månad.

Ramen för den externa upplåningen är 30 000 mnkr eller motsvarande i utländsk valuta. Prognosen över kommunkoncernens externa nettoupplåning baseras på beslutade samt kända flöden. I den senaste långsiktiga prognosen över kommunkoncernens alla in- och utflöden, ökar bolagen och nämnderna sina investeringsbehov i enlighet med budget 2011. En förklaring till de ökade investeringarna är bland annat nyproduktion av olika bostadsprojekt och byggnationen av Stockholmsarenan.

Utfall och prognos över kommunkoncernens externa nettoupplåning.

Extern nettoupplåning (mnkr)

Den externa upplåningen görs i huvudsak genom Stockholms stads marknadsprogram för certifikat och obligationer (KC, ECP, MTN och EMTN). Rambeloppet för respektive marknadsprogram redovisas i nedanstående tabell på nästa sida. Undantag från upplåning via marknadsprogrammen är framförallt lån från Europeiska Investeringsbanken (EIB). Stockholms stad har även lånat ut pengar till Fortum, enligt särskilt beslut i kommunfullmäktige.

Likviddag	2011-08-31	2011-07-31
Tillgångar		
Depo/check	0	0
Fortum	1 667	1 667
Övrigt	23	23
	1 690	1 690
Skulder		
Depo/check	297	846
KC	1 487	1 983
ECP	3 552	2 292
MTN	2 496	2 496
EMTN	1 990	1 980
EIB	1 000	1 000
Övrigt	18	18
	10 840	10 615
Nettouplåning	9 150	8 925

Marknadsprogram

	Valuta	Utestående på affärsdag, nominellt	Ram
Kommuncertifikat	MSEK	1 499	12 000
Euro-Commercial Paper	MUSD	607	700
Medium Term Note	MSEK	2 500	10 000
Euro Medium Term Note	MEUR	249	2 000

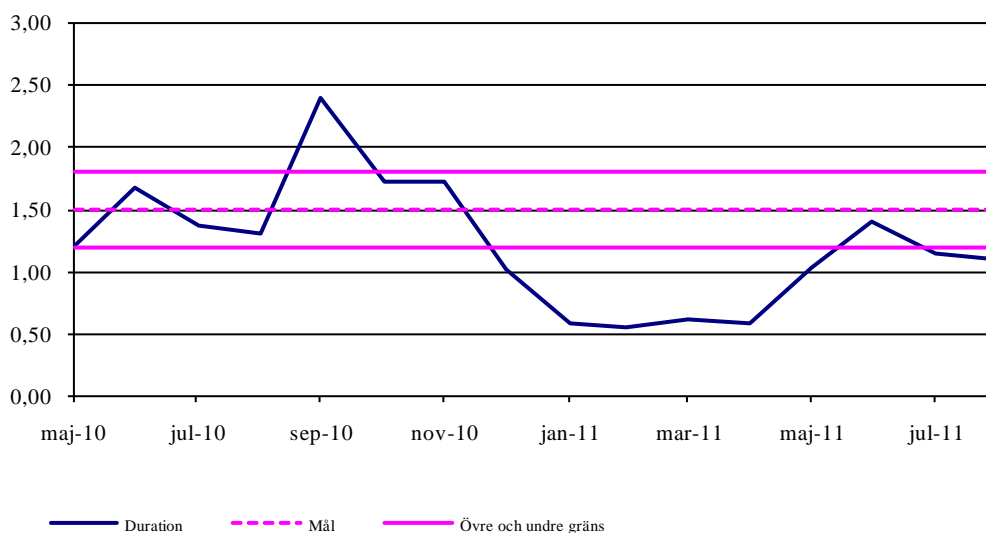
Finansiellt resultat

Det finansiella resultatet exklusive utdelning för kommunkoncernen uppgick till -60 mnkr för augusti och ackumulerat under året till -188 mnkr. Resultatet har under månaden påverkats av en räntekostnad på pensionsavsättningen om 35 mnkr. Prognosen för helåret 2011 ger ett finansiellt resultat exklusive utdelning för kommunkoncernen om -291 mnkr.

Ränterisk

Durationen, som är ett förfinat mått på genomsnittlig räntebindningstid, var 1,10 år för kommunkoncernens externa nettoskuldportfölj per den 31 augusti. Durationen har fallit med 0,05 år mellan jämförelseperioderna.

Nettoskuldportföljens duration (år)

* I nuvarande situation med en extern nettoskuldportfölj som är lägre än 15 miljarder kronor ska, i enlighet med finanspolicyn, riskmandat i form av målduration inklusive avvikelsetervall inte anses begränsande.

I enlighet med bilaga A till finanspolicyn för kommunkoncernen Stockholm stad som fastställdes i december 2010 (reviderad 25 maj 2011) är limit för ränterisk, i form av en målduration för kommunkoncernens externa nettoskuldportfölj, 1,5 år med ett

avvikelseintervall kring måldurationen på +/- 0,3 år. Den externa nettoskuldportföljen ska ha en ränteförfallostruktur där maximalt 65 procent får förfalla inom 1 år. I augusti förföll 62 procent av räntorna inom 1 år. Enligt finanspolicyn för kommunkoncernen Stockholms stad (finanspolicyn) som fastställdes i november 2010 (reviderades 2 maj 2011) ska dock riskmandat i form av målduration och maximal andel ränteförfall inom ett år inte anses begränsande i det fall den externa nettoskuldportföljen är lägre än 15 mdkr. I en sådan situation ska ränterisken reduceras genom att löptider och risktagande vid placering och upplåning i möjligaste mån anpassas till vilken horisont som gäller i förhållande till framtida likvidflöden (d v s. matchningsprincipen), utifrån i finanspolicyn givna ramar. Den externa nettoskuldportföljen per den 31 augusti var lägre än 15 mdkr.

Finansieringsrisk

Kommunkoncernens externa nettoskuldportfölj, exklusive de av kommunfullmäktige särskilt beslutade placeringar, ska i möjligaste mån utifrån marknadsförutsättningar vara strukturerad på ett sådant sätt att kapitalförfallen sprids över tiden. Den externa skuldportföljen ska ha en kapitalförfallostruktur där maximalt 65 procent får förfalla inom 1 år. I augusti förföll 67 procent av kapitalet inom 1 år. Enligt finanspolicyn ska dock maximal andel kapitalförfall inom ett år inte anses begränsande i det fall att den externa nettoskuldportföljen är lägre än 15 mdkr, vilket den var i augusti, och maximal löptid på 4 år per lån ska gälla i en sådan situation.

Likviditetsrisk

För att säkerställa upplåning, när annan finansiering inte är möjlig, ska kommunkoncernen alltid ha tillgång till en betalningsberedskap på minst 2 500 mnkr. Denna betalningsberedskap ska enligt finanspolicyn vara i form av tillgängliga likvida medel. Kommunkoncernen har ett bekräftat kreditlöfte i form av ett syndikerat låneavtal uppgående till 2 500 mnkr. Utöver detta har kommunkoncernen en checkräkningskredit på 3 000 mnkr.

Betalningsberedskap (mnkr)

	Belopp	Utnyttjat
Bekräftat kreditlöfte	2 500	0
Checkräkningskredit	2 703	297
Totalt	5 203	297

Valutarisk

Lån och placeringar ska enligt finanspolicyn valutasäkras till 100 procent. Samtliga lån och placeringar inom kommunkoncernen är valutasäkrade. Inga flöden utöver detta finns inrapporterade för staden.

Enligt finanspolicyn ska kontrakterade flöden för staden i utländsk valuta som uppgår till ett större belopp än 1 mnkr valutakurssäkras. För Stockholm Stadshus AB samt för respektive dotterbolag och underkoncern inom kommunkoncernen gäller att kontrakterade flöden i utländsk valuta som uppgår till ett större belopp än 0,5 mnkr ska valutakurssäkras. Inga flöden för valutasäkring finns inrapporterade.

Kreditrisk

Kreditrisken definieras som summan av exponeringen i placeringar och derivat. Exponeringen i placeringar definieras som placeringarnas nominella belopp inklusive upplupen ränta och exponeringen i derivat som derivatkontraktens sammanlagda marknadsvärde.

Kreditrisken delas upp i två delar. Dels totalt för hela portföljen där den totala exponeringen anges som ett samlat kreditvärde och dels per motpart. I kreditvärdet tas hänsyn till motpartens kreditvärdighet samt återstående löptid på kontraktet eller placeringen. Enligt bilaga A till finanspolicyn uppgår limiten för maximalt tillåtet kreditvärde till 2 000. De av kommunfullmäktige särskilt beslutade placeringar ingår inte i beräkningen av kreditvärdet. Måttet på den totala kreditexponeringen kompletteras med en begränsning per motpart för att diversifiera risken. Maximal kreditexponering per motpart anges i kronor. Motparten ska inneha en kreditbedömning, rating, av Standard & Poor´s eller Moody´s. Det lägre betyget ska väljas om de två ratinginstituten har olika betygsnivåer.

Kreditvärde enligt finanspolicy

Rating S&P	Kreditvärde	Limit
AA-		
Nordea	2,3	
A+		
DnB NOR	1,2	
Total kreditvärde	3,5	2000

Kreditexponeringen är fördelad på placeringar genomförda i enlighet med finanspolicyn samt därutöver genomförda efter särskilda beslut.

Rating S&P / Moody's	Belopp (mnkr)	Maxbelopp per motpart	Rating S&P / Moody's	Belopp (mnkr)	Maxbelopp per motpart
<u>Placering längre än 6 mån</u>			<u>Placering kortare än 6 mån</u>		
Svenska staten	0	Obegränsat	Svenska staten	0	Obegränsat
AAA / Aaa	0	4 000	A-1 / P-1	8	4 000
AA- / Aa3	0	2 500	Nordea	8	
A- / A3	3	1 000	A-2 / P-2	0	2 500
DnB NOR	3				
Totalt	3			8	

Kreditexponering enligt särskilda beslut i kommunfullmäktige

Rating S&P / Moody's	Belopp (mnkr)
Svenska staten	0
AAA / Aaa	0
AA- / Aa3	0
A- / A3	1676
Fortum	1676
Övriga	23
Totalt	1699

Total kreditexponering	1 710
-------------------------------	--------------

Operativa risker

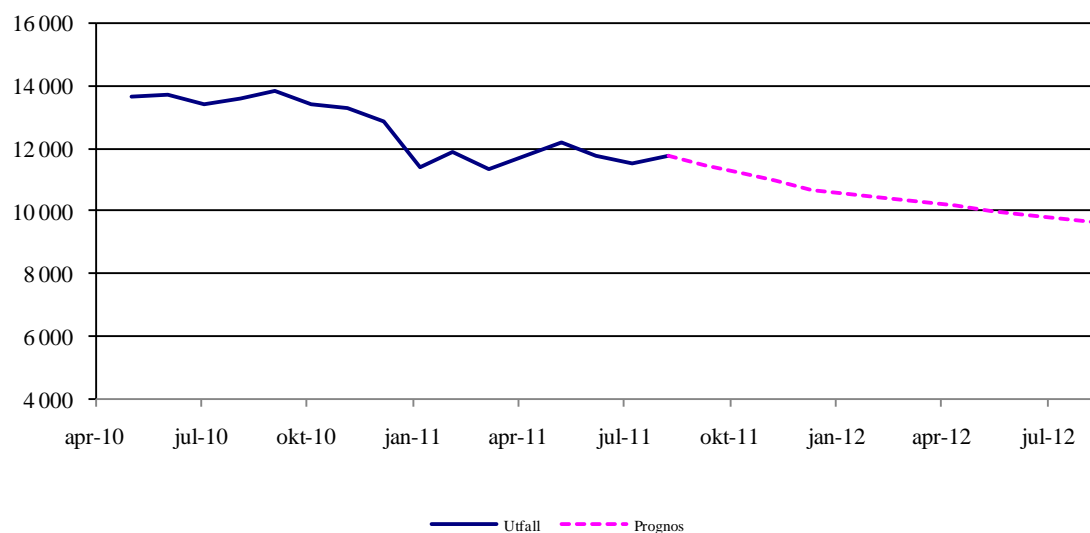
Om det uppstått förluster överstigande 100 000 kronor ska det rapporteras. För den aktuella rapportmånaden finns inga förluster att rapportera.

Stockholms stad

Finansiella nettotillgångar

Stockholms stads finansiella nettotillgångar uppgick till 11 757 mnkr. Det är en ökning med 237 mnkr sedan juli månad.

Nettotillgångar (mnkr)

Finansiella nettotillgångar (mnkr)

	2011-08-31	2011-07-31
Tillgångar		
Depo/check	0	0
Bolagskoncernen	32 256	31 654
Fortum	1 667	1 667
Övrigt	23	23
	33 946	33 344
Skulder		
Depo/check	297	846
KC	1 487	1 983
ECP	3 552	2 292
MTN	2 496	2 496
EMTN	1 990	1 980
EIB	1 000	1 000
Bolagskoncernen	11 348	11 209
Övrigt	18	18
	22 189	21 825
Nettotillgångar	11 757	11 520

Finansiellt resultat

Det finansiella resultatet exklusive utdelning för Stockholms stad uppgick till 0,5 mnkr för augusti och ackumulerat under året uppgår resultatet till 244 mnkr. Resultatet har under månaden påverkats av en räntekostnad på pensionsavsättningen om 35 mnkr. Det prognostiserade finansiella resultatet exklusive utdelning för Stockholms stad uppgår till 340 mnkr för helåret 2011, jämfört med budget 2011 på 281 mnkr.

Ränterisk

Durationen på Stockholms stad finansiella nettoskuldportfölj var i slutet av augusti 1,10 år. Stadens ränterisk motsvarar risken i kommunkoncernens externa nettoskuldportfölj.

Garantier och borgensförbindelser

Alla borgen och garantier som tecknas av staden ska beslutas av kommunfullmäktige. I tabellen nedan redovisas stadens aktuella åtaganden.

Garantier och borgen (mnkr)

	2011-08-31	2011-07-31	Förändring
Koncernbolag			
Borgen för bolagens pensionsåtaganden	75	75	0
Summa borgen för koncernbolag	75	75	0
Övriga privata och juridiska personer			
Fortumkoncernen	227	227	0
Stockholms Kooperativa Bostadsförening	443	443	0
Stockholms Stadsmission	87	87	0
Stiftelsen Stockholms Studentbostäder	67	67	0
Syvab	132	132	0
Övriga	29	29	0
Summa borgen för lån	984	984	0
Kommunalt förlustansvar	3	3	0
Pensionsutfästelser för stiftelser m.m.	72	72	0
Summa övriga privata och juridiska personer	1 059	1 059	0
Summa garantier och borgen	1 134	1 134	0

Stockholms stads bolag och slutna redovisningsenheter

Finansiella limiter för utlåning och borgensåtagande

Stockholms stad har rätt att lämna lån samt teckna borgen för kommunkoncernens majoritetsägda bolag och slutna redovisningsenheter intill ett belopp om totalt 60 000 mnkr enligt kommunfullmäktiges beslut. Varje bolag och sluten redovisningsenhetens ram fastställs av kommunstyrelsens ekonomiutskott utifrån respektive bolag och sluten redovisningsenhetens investeringsbudget och finansieringsplan. Totalt uppgår bolagens och sluten redovisningsenhetens ramar för närvarande till 49 019 mnkr.

Snitträntan för kommunkoncernens nettoupplåning för augusti var 3,04 %. Snitträntan på bolagens placeringar var under månaden 3,04 % och snitträntan för stadens utlåning till bolagen var 3,29 %.

Utlåning till samt borgensåtagande för bolagen och redovisningsenheter inom kommunkoncernen

	Utlåning		Borgen	Limit	Utnyttjat 2011-08-31
	2011-08-31	2011-07-31	2011-08-31		
AB Familjebostäder	2 469	2 386		5 000	49%
AB Stockholmshem	4 403	4 248		5 700	77%
AB Stokab	1 125	1 073		1 500	75%
AB Svenska Bostäder	454	399	34	3 900	12%
Micasa Fastigheter i Stockholm AB	6 482	6 396		7 000	93%
S:t Erik Markutveckling AB	739	737	1	800	92%
Skolfastigheter i Stockholm AB	7 308	7 159	3	8 500	86%
Stockholm Globe Arena Fastigheter AB	1 336	1 286		2 500	53%
Stockholm Vatten AB	6 356	6 346	14	6 700	95%
Stockholms Hamn AB	889	927	3	1 200	74%
Stockholms Parkerings AB	575	589	7	700	83%
Stockholms Stadsteatern AB	120	108		300	40%
Stockholm Stadshus AB	0	0	8	8	100%
Stockholms Stad Utrednings- och Statistikkontor AB (Bolaget sålt)	0	0		5	0%
Stockholms Business Region AB	0	0	4	4	100%
Stockholm Stad Bostadsförmedling AB	0	0	1	2	50%
Totalt för bolagen	32 256	31 654		43 819	74%
Fastighetsnämnden	4 702	4 654		5 200	90%
Kvarstående utrymme				10 981	
TOTALT				60 000	62%

Inlåning från bolagen samt borgensåtagande för bolagen inom kommunkoncernen

	Inlåning		Borgen
	2011-08-31	2011-07-31	2011-08-31
Stockholm Stadshus AB	10 859	10 851	8
St Eriks Försäkring AB	125	126	
St Eriks Livförsäkring AB	187	62	
Stiftelsen Hotellhem i Stockholm	24	26	
Stockholms Business Region AB	96	95	4
Stockholm Stad Bostadsförmedling AB	55	48	1
Stockholms Stad Utrednings- och Statistikkontor AB (Bolaget sålt)	0	0	
Stockholm 2004 AB	1	1	
Svenska Teknologiföreningen	1	1	
Totalt för bolagen	11 348	11 209	13

Marknadskommentarer

Stor oro på världens
finansiella marknader

Den stora oron som präglade samtliga finansiella marknader under slutet av juli fortsatte under augusti. Fokus har varit på skuldkrisen i Euro-området samt den försvagade tillväxten i USA. Sannolikheten är stor att det blir fortsatt oroligt under hösten eftersom de problem man nu fokuserar på inte har någon snabb lösning. I Sverige har kraftiga nedrevideringar av BNP-tillväxten för främst 2012 genomförts.

Lägre tillväxt i USA
än förväntat

Internationellt

Den senaste statistiken visar att USA:s tillväxt inte ökar i förväntad takt. Arbetslösheten i USA håller sig kvar på ca 9 procent, vilket är högt historiskt sett och får negativa konsekvenser för hushållens efterfrågan. Eftersom de amerikanska hushållen är mycket viktiga för tillväxten gör deras begränsade möjligheter att konsumera att tillväxten i USA och därmed även globalt inte ökar i den takt som tidigare förutspåddes. Den amerikanska bolagssektorn har återhämtat sig bra vilket är positivt för tillväxt och sysselsättning men behovet av budgetåtgärder gör att den offentliga sektorn måste minska sina utgifter för att så småningom få en budget i balans och därmed en statsskuld som inte kontinuerligt växer.

FED behåller
styrräntan på 0,25
procent för att
stimulera ekonomin

Den amerikanska centralbanken FED har försökt stimulera ekonomin genom att utlova fortsatt låg (0.25 procent) styrränta under ytterligare två år samt att följa utvecklingen noga och vara beredd att ta till ytterligare åtgärder om så behövs. FED:s prognoser innehåller en starkare tillväxt under resten av året, vilket gör att BNP-tillväxten nu väntas landa på ca 1,5 procent 2011. Prognosen för 2012 uppgår till ca 1,8 procent. Om dessa prognoser stämmer betyder att det USA inte går in i en recession, vilket vissa befärrar, utan att ekonomin växer, om än långsamt. Inköpschefsindex som är en ledande indikator på hur tillväxten kommer att utvecklas stödjer denna tes.

Misstroende mot
Euro-samarbetet

Krisen i Euro-området har eskalerat under augusti. Stora budgetunderskott och statsskulder gör att flertalet länder måste göra stora nedskärningar som ytterligare försvagar tillväxten och skapar politisk oro. Hittills har stödprogram till mindre EMU-länder (Grekland, Irland, Portugal) lyckats avvärja akuta kriser men allt eftersom även de större länderna såsom Spanien och Italien eventuellt kan behöva stödprogram behövs andra långsiktiga lösningar om Euro-samarbetet ska bestå. Vilka dessa åtgärder är och hur de kan genomföras är något politikerna måste komma överens om och få stöd från respektive väljare. Eftersom detta handlar om stora övergripande och svåra beslut kan det ta tid och därför kommer troligtvis oron över Euro-samarbetet att bestå under en längre tid. Även det tidigare otänkbara scenariot, ett uppbrott av EMU-samarbetet på olika sätt diskuteras både av politiker och media. Tillväxten i Euro-området förväntas ligga runt 1 procent de närmaste 3 åren.

Tillväxtländerna växer bra

Problemen i USA och Europa balanseras något av att tillväxtländerna med Kina i spetsen fortfarande uppvisar robusta tillväxttal för BNP i storleksordningen 8-9 procent, vilket gör att den globala tillväxten håller sig på en nivå på 3-4 procent under 2011 och 2012. I tillväxtländerna är det snarare inflationstakten som oroar och som hanteras med bl.a. räntehöjningar.

Nedgång på den globala aktiemarknaden

Det breda globala börsindexet MSCI World, All countries, sjönk med 6,2 procent under augusti omräknat i svenska kronor. Sedan årsskiftet har samma index fallit med 9,5 procent. Oljepriset har rört sig kraftigt under månaden men slutade endast 1 procent upp under månaden på 118 dollar/fat. Sedan årsskiftet har oljepriset stigit med 25 procent. Ett högt oljepris fungerar också dämpande på tillväxten.

Högt oljepris negativt för tillväxten

Tillväxten i Sverige avtar kraftigt under 2012

Sverige

I Sverige har regeringen under månaden justerat ned tillväxtprognoserna rejält, främst för nästa år. Regeringen tror att årets BNP-tillväxt uppgår till 4,3 procent för att sedan falla till 1,3 procent för 2012. För 2013 prognostiserar regeringen en tillväxt på 3,5 procent d.v.s. en snabb återhämtning driven av svenska konsumenter. Marknadens aktörer såväl som KI har även de justerat ned BNP-prognoserna i olika grad för de kommande 3 åren. Skälet till dessa nedrevideringar är inbromsningen i omvärlden, som blivit allt mer uppenbar. Eftersom den svenska ekonomin är liten och exportberoende drabbas Sverige av avmattningen globalt. Senaste inköpschefsindex indikerar detta.

Riksbanken behåller styrräntan på 2 procent

Riksbanken beslöt vid sitt möte den 7 september att hålla reporäntan oförändrad på 2 procent med hänvisning till den osäkerhet om både den svenska och globala ekonomin som nu råder. Riksbankens prognos är att det blir höjningar motsvarande 0,5 procentenheter under 2012 respektive 2013. Detta betyder att reporäntan väntas vara 3 procent i slutet av 2013. Tidigare var ytterligare räntehöjningar i år och kommande år planerade.

Stor nedgång på den svenska aktiemarknaden

Det breda svenska aktieindexet OMXSPI föll under augusti med nästan 11 procent. Sedan årsskiftet är samma index ner 18 procent.

Kronan relativt oförändrad

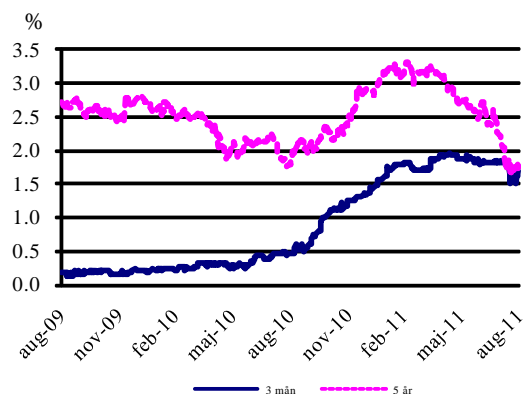
Den svenska kronan avslutade månaden på 6,34 kronor mot den amerikanska dollarn, vilket endast motsvarar 1 procent försvagning sedan starten på månaden. Sedan årsskiftet har kronan stärkts med nästan 6 procent mot dollarn. Likaså var kronan i stort sett oförändrad mot euron under augusti och avslutade månaden på 9,12 kronor. Sedan årsskiftet har kronan försvagats med ca 2 procent mot euron. Under månaden har både dollarn och euron fluktuerat desto mera föranlett av oroligheterna på de finansiella marknaderna.

Historiskt låga långräntor

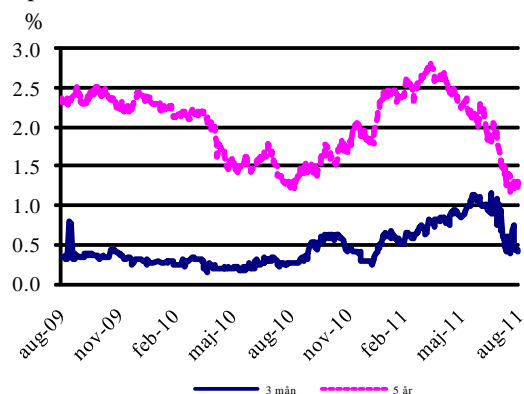
Räntemarknaden som helhet har präglats av kraftigt fallande räntor. Räntenivåerna har nu nått historiskt låga nivåer.

Exempelvis har en svensk 10-årig stadsobligationsränta (nu ca 2 procent) inte varit lägre sedan 1930-talet.

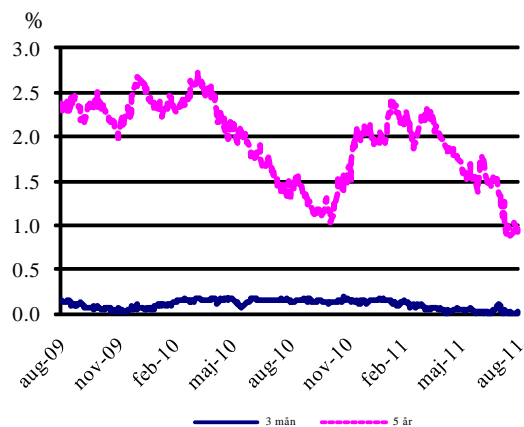
Svenska statsräntor

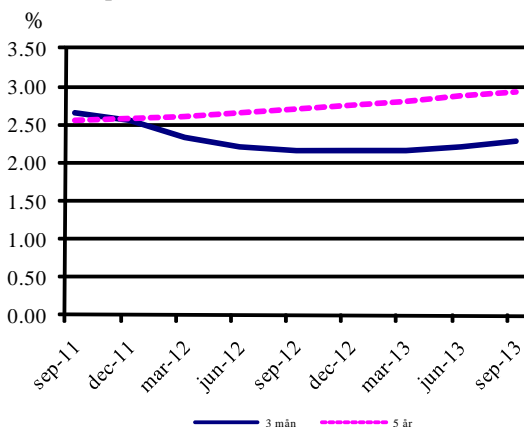
Europeiska statsräntor

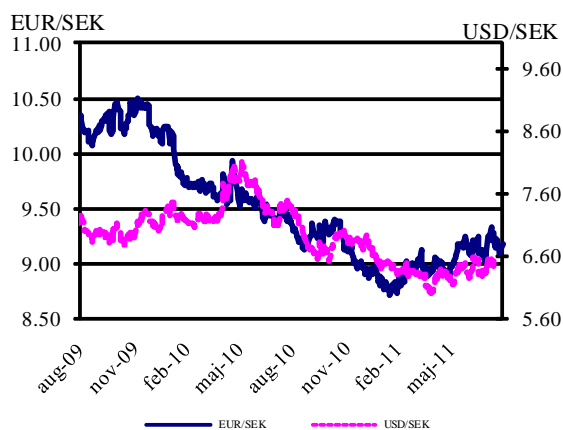
Amerikanska statsräntor

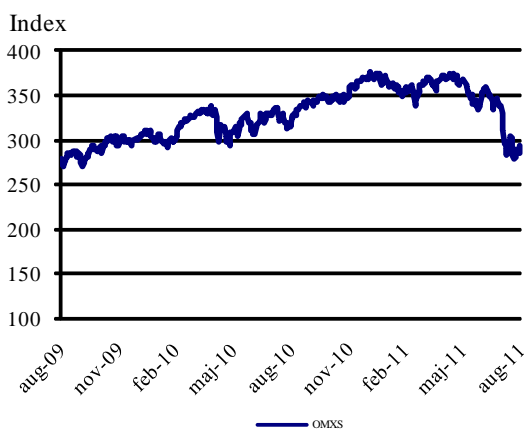
*Svenska implicita räntor**

Valutakurser

Stockholmsbörsen

*De implicita räntorna kan tolkas som marknadens förväntningar för hur räntorna kommer att utvecklas framöver.